

Hensyn til de lokale Egenes Interesser, saa synes der, naar man kommer paa den anden Side af Store Belt, at være fuldstændig Blindhed tilstede for, at der ogsaa der kan være private Baner, som kunde befinde sig under trykkende Vilkaar. Seg skal i den Henseende nævne de lolland-falsteriske Baner. Brede Medlemmer ville vide, at Beboere paa Lolland og Falster — altsaa ogsaa Egenens Folk i et bestemt Amt paa samme Maade som Beboerne i Randers Amt og i Aarhus Amt — have i Genhold til Loven af 25de Marts 1872 om Bygningen af en Jernbane indbetalt i Statskassen et Beløb af 1,040,000 Kr., som nu lar for Lar med den største Koldsindighed fortæres for at holde Statskassen fri for den Rentegaranti, som Statskassen i sin Tid gav for at skaffe Beløbet tilveie. Seg maa bemærke, at dette fremhæves ikke fra min Side som Noget, man kunde beklage sig over, hvis man ikke laante et saa overordentlig villigt Øre til de Betslagelser, som komme fra samtidige Anlæg, som ere komne tilstede paa selv samme Maade, nemlig komne tilstede i en Provinds, haarne frem af Mænd i Provindsen, altsaa af de Lokalinteresserede. Seg kan ikke negte, at dette forekommer mig noget besynderligt, og det saa meget mere som en af de væsentligste Grunde, hvorfor disse 1,040,000 Kr. spises op, ikke lidt efter lidt, men i meget store Mundfulde, er den, at Staten er Færgeentrepreneur imellem de sjællandske og de lolland-falsteriske Baner, og at Statens Færge drives der paa samme Maade og ved det samme Materiel, som om der hverken var Baner paa Sjælland eller paa Lolland-Falster. Denne Tilstand synes at gøre det ret naturligt, om man, seende hen til, hvilket Medansvar Staten har i Fortæringen af disse Provindsbeboeres Penge, ogsaa vilde skænke disse Provindsfer en medlidende Tanke. Seg raader imidlertid ligesaa lidt de Server til at laste deres Medlidenhed over paa denne Provinds som paa de øvrige; thi naar Folk i et frit Land overhoved have givet sig ind paa en saadan Entreprise, saa maa de selvfølgelig ligesaa godt bære Følgerne deraf, som naar de anlægge en Suckerfabrik eller andre private Foretagender. Seg skal nu tillade mig at vende mig til den sidste af de Anker, som blev fremsført imod Systemet af 1873, — som ogsaa var den, der først kom frem imod det, — nemlig den, at der ikke vilde blive bygget flere Baner efter denne Lov. Seg maa oprigtig sige, at til Trods for, at den nuværende høitærede Indenrigsminister, lige fra han

tiltraadte Regjeringen, ikke har lagt Skjul paa, at han ikke ynder private Baner, men at han derimod ønsker at gaa over til at anlægge samtlige Baner, der skulle bygges — i alt Fald i Sjælland og Fyn — for Statens Regning, saa tør jeg dog paastaa, at de Oplysninger, som fremkom fra den høitærede Minister igaar, ingenlunde vilde vise sig at holde Stik; jeg tror, at de vilde tale en Del imod denne Formodning, thi mere end en Formodning var det dog i hvert Fald ikke. Seg tillader mig for det Første at vise hen til Bemb-Lemvig Banen. Loven af 1874 bestaar endnu, og, som sagt, jeg har efter de Udtalelser, jeg har hørt, Grund til at tro, at den i en meget nær Fremtid vil komme i Orden. Dernæst er der Ringe-Jaalborg Banen. Det er ganske som den erede Minister oplyste; denne Egn meldte sig strax, da den saae, at der kom en Svendborg-Odense Bane, med Ønsket om at faae Principet af 1873 anvendt; men, naar man vilde rykke de Paagjældende noget nærmere og have dem til at dokumentere, at de havde Penge til at udføre Anlægget for, manglede saadant Bevis, Noget, der ogsaa laa i Svendborg-Odense Selskabs Maade at tage Sagen paa, idet det nemlig ikke ønskede paa samme Tid, som det indbød til Pengetegning paa Odense — Svendborg Banen, tillige at se fremkomme Indbydelse til Aktietegning paa Jaalborg-Ringe Banen, idet man havde den ganske naturlige Overbevisning, at Penge ikke saa let vilde komme ad privat Vej i en Egn, der var indskrænket af Størrelse, saa snart man vilde byde begge Jernbanelinier ud paa een Gang. Selskabet gav imidlertid det bestemte Tilfagn — det skete i min Narværelse, saa jeg veed det — at, naar det havde faaet sin Sag i Orden, vilde det søge at ordne Sagen Jaalborg-Ringe. Jaalborg-Ringe Selskabet blev mere og mere hidstigt paa at faae Banen, og det vilde endogsaa til Syvende og Sidst, saaledes som den erede Minister oplyste, da man i Rigsdagen viste sig ligesom tilbageholdende med et Statstilskud af 80,000 Kr. pr. Mil, modtage Koncession uden et saadant Tilskud. Seg følger mig aldeles forvisset om, at fra den Dag, det fastlaas her, at Staten ikke vil begynde at bygge Baner for de enkelte Egne, fra samme Dag vil man derovre med Glæde gaa ind paa, at Jaalborg-Ringe Banen kommer i Stand efter Systemet af 1873, forudsat, at Pengevilkaaene ikke skulde være saa overordentlig ugunstige, som de ere i Diebliffet; thi saa vilde det maaske være